

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Овочівництво»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 203 «Садівництво та виноградарство»
Освітня програма «Садівництво та виноградарство»
Рік навчання 2-3, семестр 4-5
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 12
Мова викладання українська

Бобось І.М.

irinabobos@ukr.net

семестер 4 <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1487>

семестер 5 <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1463>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна присвячена вивченню біологічних основ овочевих культур, особливостей підготовки та удобрення ґрунту, розмноження рослин, вирощування розсади для відкритого ґрунту, загальних заходів догляду за рослинами, збирання врожаю та технології вирощування овочевих культур у відкритому ґрунті. Висвітлюються народногосподарське значення; технології вирощування високоякісного товарного врожаю овочевих культур; управління системою захисту рослин від бур'янів, шкідників і хвороб з метою впровадження новітніх технологій одержання високоякісної товарної, екологічно допустимої овочевої продукції; збір врожаю та післязбиральна доробка.

На практичних заняттях вивчається морфологічна характеристика овочевих культур, їх біологічні особливості, вимоги до умов вирощування та сучасний стан сортового різноманіття. Проводиться вивчення видового складу насіння, його схожості. Способи розмноження, розрахунки в потребі розсади насінневого матеріалу різних овочевих культур. Методи контролю та регулювання температури, світлового режиму, вуглекислого газу, вологості повітря та поживного режиму. Розрахунки в потребі насіння різних овочевих культур, схема їх сівби і площі живлення. Організація овочевих сівозмін, чергування культур у них.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати фахові спеціалізовані складні задачі та практичні проблеми професійної діяльності у садівництві і виноградарстві або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК): ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК): ФК 1. Здатність використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (плодівництво, овочівництво, виноградарство, ягідництво, грибівництво, рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин). ФК 4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів плодкових, овочевих рослин і винограду для розв'язання виробничих технологічних задач, у тому числі для їх зберігання і переробки. ФК 7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище. ФК 9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП: ПРН 7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін. ПРН 8. Володіти методами опрацювання даних у садівництві і виноградарстві. ПРН 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності плодоовочевих агроценозів із збереженням природного різноманіття. ПРН 13. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овоче-баштанної продукції та грибів відповідно до чинних вимог.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оціню вання
4 семестр				
Модуль 1				
Тема 1. Народногосподарське значення овочів. Стан і перспективи розвитку овочівництва в Україні	5/7	Знати про роль овочів в харчуванні людини, сучасні тенденції овочівництва, науковий потенціал галузі. Вміти визначати значення овочів та спеціалізацію господарства. Аналізувати стан і перспективи розвитку овочівництва в Україні Розрізняти напрями спеціалізації в овочівництві Застосовувати сучасні тенденції овочівництва для розробки технології вирощування овочевих культур.	Вивчити різноманіття овочевих культур за належністю до ботанічного класу. Визначити належність овочевих культур до ботанічної родини. Розглянути і описати зовнішні ознаки продуктивних органів овочевих культур. Визначити, до якої групи належать овочеві культури за тривалістю життєвого циклу. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	8
Тема 2. Біологічні особливості овочевих культур та їх відношення до умов зовнішнього середовища	5/7	Знати центри походження овочевих культур. Вміти визначати центри походження овочевих культур. Аналізувати вегетативний і генеративний ріст і розвиток Розуміти, що таке ріст і розвиток овочевих культур.	Ознайомитися із впливом умов зовнішнього середовища для росту і розвитку овочевих культур і способи їх оптимізації. Навчитись визначати освітленість, відносну вологість і температуру повітря та ґрунту. Написання тестів,	10

		<p>Розрізняти овочеві культури за ботанічними родинами, морфологічними ознаками, тривалістю до життя.</p> <p>Застосовувати агробіологічну класифікацію до технології вирощування.</p> <p>Використовувати біологічні особливості овочевих культур для регулювання факторів зовнішнього середовища.</p>	<p>есе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	
<p>Тема 3 Розмноження овочевих культур</p>	5/8	<p>Знати особливості статевого і вегетативного розмноження овочевих культур.</p> <p>Вміти визначати спосіб розмноження овочевих культур.</p> <p>Аналізувати... Розуміти для яких цілей використовують розсадний спосіб вирощування.</p> <p>Розрізняти сортові і посівні якості насіння.</p> <p>Застосовувати метод розсади для отримання ранньої продукції.</p> <p>Використовувати сортові і посівні якості насіння для визначення норми висіву.</p>	<p>Вивчити морфологічні ознаки насіння та плодів овочевих культур.</p> <p>Вивчити насіння овочевих культур за зовнішніми ознаками, формою, забарвленням та їхні біологічні особливості.</p> <p>Визначити овочеві культури за морфологічними ознаками плодів і насіння.</p> <p>Написання тестів, есе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	8
<p>Тема 4. Сівба насіння та висаджування розсади</p>	7/8	<p>Знати способи передпосівної підготовки насіння.</p> <p>Вміти проводити передпосівну підготовку насіння, визначити</p>	<p>Ознайомитися із сортовими і посівними показниками насіння. Засвоїти методику визначення посівних якостей насіння овочевих</p>	8

		<p>оптимальні строки сівби овочевих культур.</p> <p>Аналізувати, які способи сівби і висаджування розсади використовують в технологіях вирощування для забезпечення оптимальної площі живлення рослин.</p> <p>Розуміти як визначити площу живлення рослин, необхідну кількість розсади для отримання запланованого валового збору овочів.</p> <p>Розрізняти способи сівби і висаджування розсади овочевих культур.</p> <p>Застосовувати площу живлення рослин для визначення їхньої густоти.</p>	<p>рослин.</p> <p>Визначити площу живлення та густоту рослин овочевих культур залежно від способу вирощування.</p> <p>Визначити норму висіву насіння овочевих культур залежно від способу вирощування та посівної придатності насіння.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	
--	--	--	--	--

Модуль 2

<p>Тема 5.</p> <p>Способи підготовки ґрунту та удобрення</p>	5/7	<p>Знати особливості основного та весняного обробітку ґрунту в технологіях вирощування овочевих культур.</p> <p>Вміти вносити органічні і мінеральні добрива під овочеві культури.</p> <p>Аналізувати поглинання елементів живлення рослин залежно від формування кореневої системи і вегетативної маси.</p> <p>Розуміти як визначити необхідну кількість</p>	<p>Навчитись розпізнавати види овочевих культур за ознаками сім'ядольних листочків, забарвленням підсім'ядольного коліна і першим справжнім листком.</p> <p>Написання тестів, ессе.</p> <p>Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	8
---	-----	---	--	----------

		<p>добрив під запланований урожай культури. Розрізняти строки внесення добрив. Застосовувати різні способи внесення добрив під овочеві культури впродовж вегетації. Використовувати сидеральні добрива під овочеві культури.</p>		
<p>Тема 6. Загальні прийоми догляду за рослинами та збирання врожаю овочевих культур</p>	8/7	<p>Знати прийоми догляду рослин в технологіях вирощування овочевих культур. Вміти визначати оптимальні строки виконання прийомів догляду за рослинами. Аналізувати, які прийоми догляду за рослинами необхідно використовувати в технологіях вирощування овочевих культур. Розуміти як визначити поливну і зрошувальну норму, кількість поливів. Розрізняти види стиглості овочевих культур. Застосовувати різні способи збирання врожаю. Використовувати правильне чергування культур в сівозміні.</p>	<p>Ознайомитися із типами культивацийних споруд, де вирощують розсаду для відкритого ґрунту, навчитись проводити розрахунки потреби господарства у розсаді, парниках (плівкових теплицях), біопаливі і ґрунтосумішах для вирощування овочевих культур. Розробка схеми чергування овочевих культур у сівозміні. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	8
<p>Тема 7. Дворічні овочеві культури групи капустяних</p>	5/7	<p>Знати народногосподарське значення дворічних капуст та визначення способів їхнього використання в їжу.</p>	<p>Ознайомлення з походженням, класифікацією, ботанічною характеристикою та біологічними особливостями</p>	10

		<p>Вміти розробляти технології вирощування овочевих культур групи Капустяних. Аналізувати ботанічну характеристику рослин. Розрізняти сорти і гібриди капусти білоголової, червоноголової, савойської, брюссельської, кольрабі за основними морфологічними ознаками. Застосовувати біологічні особливості овочевих культур групи Капустяних для оптимізації факторів навколишнього середовища. Використовувати сорти дворічних капуст в технологіях вирощування для різних напрямів споживання.</p>	<p>овочевих культур групи капуст. Вивчити ботанічні та біологічні особливості видів капусти та їх сортимент. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	
<p>Тема 8. Однорічні капустяні культури</p>	<p>5/9</p>	<p>Знати народногосподарське значення однорічних та визначення способів їхнього використання в їжу. Вміти розробляти технології вирощування овочевих культур групи Капустяних. Аналізувати ботанічну характеристику рослин. Розрізняти сорти і гібриди капусти цвітної, броколі, пекінської за</p>	<p>Ознайомлення з походженням, класифікацією, ботанічною характеристикою та біологічними особливостями овочевих культур групи капуст. Вивчити ботанічні та біологічні особливості видів капусти та їх сортимент. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	<p>10</p>

		<p>основними морфологічними ознаками. Застосовувати біологічні особливості овочевих культур групи Капустяних для оптимізації факторів навколишнього середовища. Використовувати сорти однорічних капуст в технологіях вирощування для різних напрямів споживання.</p>		
Всього за навчальну роботу				70
Екзамен				30
Всього за 5 семестр				100
5 семестр				
Модуль 1				
<p>Тема 1. Овочеві культури родини Пасльонові</p>	10/10	<p>Знати народногосподарське значення помідора, перцю солодкого, перцю гіркого, баклажана та способи вживання в їжу. Вміти розробляти технології вирощування овочевих культур родини Пасльонові розсадним та безрозсадним способами. Аналізувати ботанічну характеристику рослин. Розрізняти сорти і гібриди помідора, перцю солодкого, перцю гіркого, баклажана за основними морфологічними ознаками. Застосовувати біологічні особливості</p>	<p>Вивчити походження, ботанічні, біологічні особливості та сортимент помідора, перцю однорічного, баклажана, фізалісу. Навчитись визначати види, підвиди, різновидності та сорти за їхніми морфологічними ознаками. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	10

		<p>овочевих культур родини Пасльонові для оптимізації факторів навколишнього середовища. Використовувати сорти в технологіях вирощування для різних напрямів споживання.</p>		
<p>Тема 2. Овочеві культури родини Гарбузові</p>	5/5	<p>Знати народногосподарське значення овочевих культур родини Гарбузові та способи вживання їх у їжу. Вміти розробляти технології вирощування овочевих культур родини Гарбузові розсадним та безрозсадним способами. Аналізувати ботанічну характеристику рослин. Розрізняти сорти і гібриди овочевих (огірка, кабачка, патисона) культур за основними морфологічними ознаками. Застосовувати біологічні особливості овочевих культур родини Гарбузові для оптимізації факторів навколишнього середовища. Використовувати різні види гарбуза в технологіях вирощування для різних напрямів споживання.</p>	<p>Ознайомлення з походженням, внутрішньовидовою класифікацією; ботанічною характеристикою та біологічними особливостями овочевих рослин огірка, кабачка, патисона; кавуна столового, дині, гарбуза. Вивчити сучасний стан сортового різноманіття. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	10
<p>Тема 3. Овочеві культури родини</p>	5/5	<p>Знати народногосподарське значення овочевих культур родини Пасльонові для оптимізації факторів навколишнього середовища. Використовувати сорти в технологіях вирощування для різних напрямів споживання.</p>	<p>Ознайомлення з походженням,</p>	10

Бобові і Злакові		<p>ке значення гороху овочевого, квасолі спаржевої, бобів та кукурудзи цукрової, визначення способів використання в їжу. Вміти розробляти технології вирощування овочевих культур родини Бобові і Злакові. Аналізувати ботанічну характеристику рослин. Розрізняти сорти і гібриди гороху овочевого, квасолі спаржевої, бобів та кукурудзи цукрової за основними морфологічними ознаками. Застосовувати біологічні особливості овочевих культур родин Бобові та Злакові для оптимізації факторів навколишнього середовища. Використовувати сорти в технологіях вирощування для різних напрямів споживання.</p>	<p>ботанічною характеристикою та біологічними особливостями гороху, квасолі звичайної, бобу овочевого, кукурудзи цукрової, їх сортовим різноманіттям та тривалістю вегетаційного періоду для різних напрямів споживання. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	
------------------	--	--	--	--

Модуль 2

<p>Тема 4. Коренеплідні овочеві культури</p>	<p align="center">10/10</p>	<p>Знати народногосподарське значення коренеплідів родини Селерові, Лободові та Капустяні, визначення способів їхнього використання в їжу. Вміти розробляти технології</p>	<p>Ознайомлення з походженням, ботанічною характеристикою та біологічними особливостями коренеплідів з родини Селерові, Лободові, Капустяні; сорти та їхня тривалість вегетаційного періоду</p>	<p align="center">10</p>
---	-----------------------------	--	---	---------------------------------

		<p>вирощування коренеплодів родини Селерові, Лободові та Капустяні. Аналізувати ботанічну характеристику рослин. Розрізняти сорти і гібриди коренеплодів родини Селерові, Лободові та Капустяні за основними морфологічними ознаками. Використовувати сорти коренеплодів родини Селерові, Лободові в технологіях вирощування для різних напрямів споживання.</p>	<p>для різних напрямів споживання. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	
<p>Тема 5. Цибулинні овочеві культури</p>	6/6	<p>Знати народногосподарське значення цибулі ріпчастої, шалоту, порею і часнику, визначення способів їхнього використання в їжу. Вміти розробляти технології вирощування цибулі і часнику різними способами. Аналізувати ботанічну характеристику рослин. Розрізняти сорти і гібриди цибулі ріпчастої, шалоту, порею і часнику за основними морфологічними ознаками. Використовувати сорти цибулі ріпчастої, шалоту, порею і часнику в</p>	<p>Ознайомлення з походженням, ботанічною характеристикою та біологічними особливостями овочевих культур групи цибулинних (цибуля ріпчаста, цибуля шалот, порей, часник); Вивчити сучасний стан сортового різноманіття. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).</p>	10

		технологіях вирощування для різних напрямів споживання.		
Тема 6. Зеленні овочеві культури	5/5	Знати народногосподарське значення зеленних культур та визначати способи їхнього використання в їжу. Вміти розробляти технології вирощування зеленних культур розсадним і безрозсадним способами. Аналізувати та розробляти конвеєрне вирощування зеленних культур. Розрізняти сорти і гібриди зеленних культур за основними морфологічними ознаками.	Ознайомлення з походженням, ботанічною характеристикою та біологічними особливостями овочевих культур групи зеленних. Вивчити сучасний стан сортового різноманіття. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	10
Тема 7. Багаторічні овочеві культури	4/4	Знати народногосподарське значення багаторічних культур та визначати способи їхнього використання в їжу. Вміти розробляти технології вирощування багаторічних культур розсадним і безрозсадним способами. Розрізняти сорти і гібриди багаторічних культур за основними морфологічними ознаками.	Ознайомлення з походженням, ботанічною характеристикою та біологічними особливостями овочевих культур групи багаторічні; сорти. Вивчити сучасний стан сортового різноманіття. Написання тестів, ессе. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	10
Всього за навчальну роботу				70
Екзамен				30
Всього за 6 семестр				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Сич З.Д., Бобось І.М., Федосій І.О. Овочівництво: навч. посіб. / К.: ЦП «Компринт», 2018. – 405 с.
2. Яровий Г.І. Овочівництво: навч. посібник / Г.І. Яровий, О.В. Романов. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.
3. Олерографія: підручник / І.М. Бобось, З.Д. Сич, О.О. Комар – К.: ЦП «Компринт», 2022. – 721 с.

Допоміжні

1. Самовол О.П., Кондратенко С.І. Томат: монографія; за наук. ред. О.П. Самовола, О. М. Могильної. Вінниця: ТОВ "Нілан-ЛТД", 2018. 448 с.
2. Сич З.Д., Бобось І.М. Малопоширені бобові овочеві рослини: вихідний колекційний матеріал і технології вирощування: [Монографія]. – К.: ЦП «Компринт», 2019. – 172 с.
3. Система удобрення овочевих і баштанних культур: монографія; за ред. В. Ю. Гончаренка. Київ: Аграрна наука, 2019. – 152 с.
4. Бобось І.М., Завадська О.В. Технології вирощування помідора для свіжого споживання, зберігання і переробки: [Монографія]. – К.: ЦП «Компринт», 2020. – 352 с.
5. Мельник О.В., Митенко І.М. Вирощування часнику озимого: рекомендації. Київ: Аграрна наука, 2020. – 52 с.
6. Державна цільова програма розвитку овочівництва на період до 2025 року / за наук. ред. Гадзала Я.М, Роїка М.В., Кондратенко П. В, Висоцького Т.М., Могильної О. М. Селекційне: ІОБ НААН, 2020. – 62 с.
7. Комплексна система заходів захисту цибулі ріпчастої та часнику від шкідників, хвороб і бур'янів / О.М. Могильна, О.І. Онищенко, С.О. Щербина, С.М. Даценко, О.М. Біленька, Д.В. Іванін. Вінниця: ТВОРИ, 2021. – 44 с.

Інтернет-джерела

1. Agravery. Овочі [Електронний ресурс] режим доступу: <https://agravery.com/uk/posts/section/show/vegetables>

2. Каталог стандартів на с/г продукцію [Електронний ресурс] режим доступу: <http://csm.kiev.ua/nd/nd.php?z=%D1%81%D1%83%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%8F&st=0&b=1>
3. Сільське господарство - статистична інформація (урожайність, посівна площа, валовий збір та ін.) [Електронний ресурс] режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Інформаційно-довідкова система "Сорт" [Електронний ресурс] режим доступу: <http://sort.sops.gov.ua/search/search>
5. Інформаційно-довідкова система "Реєстр сортів" [Електронний ресурс] режим доступу: <http://service.ukragroexpert.com.ua/>
6. Інститут овочівництва і баштанництва НААН [Електронний ресурс] режим доступу: <http://www.ovoch.com/index.html>
7. Світовий центр овочевих культур [Електронний ресурс] режим доступу: <http://avrdc.org>
8. School of Integrative Plant Science [Електронний ресурс] режим доступу: <http://plantscience.cals.cornell.edu>